

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (140.)

25 maja 2023 r.

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, uchylającego decyzję Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom oraz Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich załączony do tej decyzji – 2022/0902(APP).
2. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, dyrektywę 2006/118/WE w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu oraz dyrektywę 2008/105/WE w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej – COM(2022) 540.
3. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (przekształcenie) – COM(2022) 541.
4. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (wersja przekształcona) – COM(2022) 542.
5. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijne ramy certyfikacji usuwania dwutlenku węgla – COM(2022) 672.
6. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020 i dyrektywę (UE) 2019/904 oraz uchylające dyrektywę 94/62/WE – COM(2022) 677.
7. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 98/24/WE oraz dyrektywę 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wartości dopuszczalnych dla ołowiu i jego związków nieorganicznych oraz diizocyjanianów – COM(2023) 071.
8. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej – COM(2022) 105.
9. Akty ustawodawcze bez uwag – propozycja: COM(2023) 074, COM(2023) 098, COM(2023) 122, COM(2023) 124, COM(2023) 125, COM(2023) 126, COM(2023) 127, COM(2023) 194, COM(2023) 201.
10. Akty nieustawodawcze w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2023) 129, COM(2023) 143, COM(2023) 144, COM(2023) 150, COM(2023) 172, COM(2023) 174, COM(2023) 176, COM(2023) 181, COM(2023) 195, COM(2023) 197, COM(2023) 202, COM(2023) 211, COM(2023) 213, COM(2023) 260.

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Bogdan Klich)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dzień dobry państwu, witam wszystkich serdecznie. Otwieram sto czterdzieste posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej. Chciałbym zapytać, czy jest kworum.

(Głos z sali: jest.)

Tak.

Rozumiem, że senatorowie obradujący zdalnie są podłączeni. W związku z tym możemy procedować.

Dzisiaj jest posiedzenie legislacyjne, na którym będziemy rozpatrywali 7 punktów z tych, które wymagają naszej opinii, oraz 2 punkty, które albo będziemy procedować bez uwag, albo w sprawie których nie będziemy występować o stanowisko rządu.

Proponuję, proszę państwa, abyśmy rozpoczęli od punktu pierwszego, zgodnie z porządkiem, później przeszli do punktu piątego, a w zależności od tego, kiedy się pojawi pani minister rodziny i polityki społecznej do punktu siódmego, to albo będziemy procedować z tym punktem w kolejności, albo będziemy szli według zaplanowanego scenariusza.

Witam serdecznie panie senator i panów senatorów, witam wszystkich gości, witam także ekspertów. Nie będę personalnie witał delegacji poszczególnych resortów, tak żebyśmy nie tracili czasu.

Przejdźmy do...

(Senator Danuta Jazłowiecka: Panie Przewodniczący, czy ja mogłabym zabrać głos?)

Tak, bardzo proszę. Jeśli w sprawie porządku obrad, to bardzo proszę, Pani Senator. Tak, tak, tak.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Tak, właśnie w sprawie porządku obrad. Chciałabym prosić, żebyśmy jednak szli...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

Ja jestem na wyjazdowym posiedzeniu komisji do spraw klimatu i najprawdopodobniej nie będę mogła do końca uczestniczyć w posiedzeniu, ale, że tak powiem, mam 3 punkty i chciałabym wziąć udział w obradach nad tymi punktami. Dziękuję.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Nie rozumiem.)

(Głos z sali: Żeby iść zgodnie z porządkiem obrad, pani senator tak...)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

No ale mamy problem, Pani Senator, dlatego że senator Szwed musi nas opuścić o godzinie 15.15. Chciałbym, żebyśmy przerobili cały ten porządek, więc jeżeli rzeczywiście...

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Ja rozumiem, Panie Przewodniczący, ale ja w tej chwili jestem równolegle na drugim posiedzeniu komisji. Myślę, że warto przeanalizować, w jaki sposób możemy rozwiązać ten problem.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

No to umawiamy się, że tylko punkt piąty będziemy realizować poza kolejnością, a punkty,

które pani senator będzie nam przedstawiała, czyli punkt drugi, punkt trzeci, punkt czwarty, będą omawiane w założonej kolejności.

Proszę państwa, przejdźmy do rozpatrywania punktu pierwszego...

(Senator Danuta Jazłowiecka: Panie Przewodniczący, punkt możemy przyspieszyć...)

...porządku obrad i przyjęcia opinii, którą wcześniej...

(Senator Danuta Jazłowiecka: ...rozpatrując punkt drugi i trzeci jako jeden punkt dnia.)

...już rozpatrywaliśmy, do wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, uchylającego decyzję Rady o odpowiednich sygnaturach oraz Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich załączony do tej decyzji, dokument o sygnaturze 2022/0902.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kompensacyjnej. Jak państwo pamiętają, mieliśmy już szansę zapoznać się z argumentacją rządu. Ja wtedy poprosiłem o to, abyśmy odłożyli ostateczną decyzję na kolejne posiedzenie naszej komisji i przyjęli opinię w tej sprawie. Opinia w tej sprawie została doręczona wszystkim państwu. Chciałbym prosić pana senatora Aleksandra Szweda o przedstawienie...

(Senator Aleksander Szwed: Opinię miał prezentować pan przewodniczący, a ja...)

...o przedstawienie – jeszcze nie skończyłem, jeszcze nie skończyłem – argumentów, które pan senator, jak rozumiem, uzna za stosowne przedstawić.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo! Wysoka Komisjo!

Zgodnie z tymi argumentami, które rząd przedstawiał na poprzednim posiedzeniu, złożyłem wnioski o odrzucenie tego aktu prawnego. Ten akt prawny idzie w stronę federalizacji. Mamy tutaj m.in. zaproponowany ogólnounijny okręg wyborczy, z którego będzie wybieranych 28 posłów do Parlamentu Europejskiego. Pozwoli to na niejako przegłosowywanie przez większe państwa mniejszych państw. Mamy tutaj też

szereg różnych rozwiązań... Rząd wskazywał m.in. na te nieścisłości konstytucyjne. Jest tu zaproponowany 9 maja jako termin, w którym w całej Unii Europejskiej miałyby się odbywać wybory, a przypominę, że zgodnie z polską konstytucją wybory powinny się odbywać w dniu wolnym od pracy. Przytoczę tutaj fragment nie stanowiska rządu, ale opinii analityków, które były przygotowane do tego projektu.

Projektowana regulacja może budzić wątpliwości ze względu na rewolucyjny charakter propozycji, przede wszystkim w zakresie stworzenia listy ogólnoeuropejskiej. Jest to propozycja zgłaszana przez Parlament Europejski od dłuższego czasu i była przedmiotem debaty w 2018 r. Wówczas wyraźny sprzeciw zgłosiło kilka państw członkowskich. Wydaje się, że propozycja ta również obecnie budzi wątpliwości. Wobec faktu, że do przyjęcia tego aktu konieczna jest jednomyślność członków Rady, jej wejście w życie w tym kształcie jest wątpliwe. Wątpliwości budzi przede wszystkim silnie ponadnarodowy charakter tej propozycji. W 2018 r. podnoszono także wątpliwości co do tego, czy taki system nie będzie w nadmierny sposób faworyzował kandydatów pochodzących z największych państw członkowskich – to jest to, o czym już mówiłem.

Tak że ja podtrzymuję stanowisko, żeby odrzucić ten akt prawny.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze. Niektóre uwagi, o których pan wspominał, a które były wcześniej wymieniane, włączyliśmy do projektu naszej opinii. Ja ją teraz przedstawię, żebyśmy wszyscy wiedzieli, jak wygląda ten projekt.

Opinia Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu RP dotycząca rezolucji ustawodawczej Parlamentu Europejskiego z 3 maja 2022 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich uchylającego decyzję Rady o odpowiednich sygnaturach oraz Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich załączony do tej decyzji, przyjęta – mam nadzieję – na posiedzeniu w dniu 25 maja 2023 r.

Po pierwsze, Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu RP dostrzega potrzebę wzmocnienia roli Parlamentu Europejskiego w procesie stanowienia prawa, w tym także poprzez tworzenie legislacji, która będzie sprzyjała coraz wyższej frekwencji w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz większej identyfikacji wyborców z procesem wyborczym w Unii Europejskiej.

Po drugie, Komisja Spraw Zagranicznych Unii Europejskiej ma wątpliwości dotyczące tworzenia wspólnej listy wyborczej. W ocenie komisji poziom identyfikacji unijnych partii wśród wyborców wciąż jest niewystarczający. Komisja dostrzega ponadto zbyt małe gwarancje tego, aby lista taka promowała polityków pochodzących z państw członkowskich o mniejszej liczbie wyborców. W ocenie komisji propozycja ta wymaga dalszej debaty w państwach członkowskich.

Po trzecie, komisja popiera przede wszystkim zmiany w przepisach dotyczących wyborów, których celem jest ułatwienie procesu wyborczego i uproszczenie sposobu głosowania, takich jak zmiany dotyczące głosowania elektronicznego czy korespondencyjnego.

Po czwarte, komisja popiera ujednoczenie wieku minimalnego dla czynnego i biernego prawa wyborczego. Nie podziela w tym zakresie wątpliwości co do zgodności tych postanowień z Konstytucją RP, kwestie te nie są bowiem w niej uregulowane, a specyfika wyboru do Parlamentu Europejskiego nie pozwala na analogiczne zastosowanie przepisów dotyczących innych typów wyborów.

Po piąte, komisja z dużą ostrożnością odnosi się do propozycji dotyczących ujednoczenia terminu wyborów, dostrzegając korzyści płynące z coraz większej harmonizacji przepisów pomiędzy państwami członkowskimi. Widzimy także, że nadmierna ingerencja w utrwalone tradycje dotyczące sposobu głosowania może odnieść skutek przeciwny, zniechęcając wyborców do udziału w akcie wyborczym.

To jest drugi punkt, który odzwierciedla wątpliwości zgłaszane przez pana senatora Szweda.

Proszę państwa, ponieważ znamy stanowisko pana senatora jako naszego sprawozdawcy i projekt opinii, chciałbym rozpocząć dyskusję na ten temat. Znamy stanowisko ministerstwa, było ono przedstawiane na poprzednim posiedzeniu, w związku z tym otwieram dyskusję na ten temat.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej dyskusji? Mam zgłoszenie od pani ambasador Urszuli Gacek, naszego doradcy. Bardzo proszę, Pani Ambasador. Zdalnie.

(Brak nagrania)

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Pani...

(Członek Zespołu Doradców Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Urszula Gacek: Jeszcze raz, tak, tak. Przepraszam, Panie Przewodniczący.)

Bardzo proszę.

**CZŁONEK ZESPOŁU DORADCÓW
KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH
I UNII EUROPEJSKIEJ
URSZULA GACEK**

Wysoka Komisjo! Panie Przewodniczący!

Z zainteresowaniem wysłuchałam zarówno stanowiska rządu, jak i komisji i chciałabym zwrócić państwa uwagę na jeden punkt, który nie został poruszony w stanowiskach, które zostały dzisiaj przedstawione. Uważam, że jest to kolejna stracona szansa, żeby co najmniej rozpocząć dyskusję nad tematem praw wyborczych osób z niepełnosprawnościami. Chciałabym państwu przypomnieć, że Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka, ODIHR OBWE, po raz kolejny w swoim ostatnim raporcie na temat wyborów w Polsce, tym, który powstał po wyborach prezydenckich w 2020 r., zaproponował taką rekomendację dla władz polskich: „Należy znieść wszelkie ograniczenia praw wyborczych osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi lub psychospołecznymi.” Przypominam, proszę państwa, że Polska jest stroną oengetowskiej konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i Polska ma obowiązek aktywnie promować środowiska, w których osoby niepełnosprawne będą mogły efektywnie i w pełni uczestniczyć w kierowaniu sprawami publicznymi, bez dyskryminacji i na zasadzie równości z innymi osobami. Konkretnie. Komitet Praw Osób Niepełnosprawnych w 2013 r. stanowiąc, przytoczę, że pozbawienie prawa głosu ze względu na postrzeganą lub rzeczywistą niepełnosprawność psychospołeczną lub intelektualną, w tym jego ograniczenie na podstawie indywidualnej oceny,

stanowi dyskryminację ze względu na niepełnosprawność. Do tego odnosi się też dokument kopenhaski OBWE i liczne inne opinie osób ze środowisk osób z niepełnosprawnościami.

Wiem, że ten projekt w całości nie uzyska aprobaty. Co do zastrzeżeń, które przedstawił pan przewodniczący i rząd to powiem, że też miałabym pewne obawy. Chciałabym tylko zwrócić uwagę komisji, że ostatnia nowelizacja polskiego kodeksu wyborczego też nie odniosła się do tej rekomendacji. Uważam, że warto przy każdej okazji przypominać, że Polska ma obowiązek dbać również o osoby, które mają niepełnosprawności intelektualne.

Dziękuję, Panie Przewodniczący, za możliwość zabrania głosu w tej części posiedzenia komisji.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo, Pani Ambasador.

Przypominam wszystkim państwu, że odbyliśmy dość pogłębioną dyskusję na ten temat na poprzednim posiedzeniu. Zapewniam panią ambasador co do tego, że rozważyliśmy różne wątki. Tego wątku chyba akurat nie, ale rozważyliśmy te wątki, które znalazły się w projekcie opinii.

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Rozumiem, że nie.

Zamykam dyskusję.

Chciałbym przystąpić do głosowania w sprawie przyjęcia projektu opinii. To będzie...

(*Senator Aleksander Szwed*: Wniosek dalej idący to był mój wniosek o odrzucenie aktu.)

A, możemy. To dobrze. To zacznijmy w takim razie... Uwzględniam uwagę pana senatora Szweda i zacniemy od głosowania nad wnioskiem senatora sprawozdawcy o odrzucenie... Już, moment... Był wniosek, aby komisja poparła stanowisko rządu...

(*Senator Aleksander Szwed*: Tak.)

Kto jest...

(*Głos z sali*: Przepraszam, ale nie ma pani senator Jazłowieckiej, nie ma połączenia i nie ma kworum.)

To niech zadeklaruje telefonicznie... Proszę o kontakt z panią senator. Napisała o tym, że ma kłopoty z internetem. Niech się spróbuje podłączyć na czas głosowania.

(*Głos z sali*: Jest.)

Tak?

Zatem głosujemy w tej chwili nad stanowiskiem zaprezentowanym przez senatora sprawozdawcę, aby komisja poparła stanowisko rządu. Później będziemy głosować nad kwestią opinii.

Kto jest za takim stanowiskiem?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie zbiorowych wyników.

(*Głos z sali*: 1 osoba za, 2 osoby przeciw.)

Wniosek pana senatora Szweda został odrzucony.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad projektem opinii.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego projektu opinii?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

I proszę o podanie zbiorowych wyników.

(*Głos z sali*: 2 osoby za, 0 – przeciw, 1 wstrzymała się.)

Dziękuję bardzo.

A zatem w sprawie punktu pierwszego potwierdzam, że opinia w brzmieniu przeze mnie przedstawionym została przyjęta przez Komisję Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu piątego. Pan senator Szwed. Bardzo proszę o...

(*Senator Aleksander Szwed*: Stanowisko rządu. Najpierw rząd prezentuje akt.)

A tak, oczywiście, że tak.

Przechodzimy do punktu piątego: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijne ramy certyfikacji usuwania dwutlenku węgla – dokument o odpowiedniej sygnaturze.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej.

Bardzo proszę przedstawiciela Ministerstwa Klimatu i Środowiska, pana ministra Czetwertyńskiego, o przedstawienie stanowiska rządu w tej sprawie.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ADAM GUIBOURGÉ-CZETWERTYŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo!

W skrócie, bo szczegóły są zawarte w stanowisku rządu, które zostało udostępnione komisji. To jest, po pierwsze, bardzo ogólny projekt legislacyjny, który został przedstawiony przez komisję. I to jest chyba największy problem, który my mamy jako rząd: brak szczegółowych rozwiązań, które Komisja proponuje odesłać do aktów delegowanych, brak takich szczegółów, które są jednak dosyć istotne dla rozumienia sposobu osiągnięcia celów wskazanych w tym rozporządzeniu.

Drugie zastrzeżenie, które mamy do tego projektu, dotyczy neutralności technologicznej. Mamy trochę obaw, że komisja będzie się chciała skupić przede wszystkim na jednych technologiach, tzw. BH i DAC, wykluczając inne technologie pochłaniania i składowania czy wykorzystania CO₂. Naszym zdaniem w ramach takiego mechanizmu powinniśmy adresować wszystkie możliwe technologie, które zapewniają długoterminowe usunięcie CO₂ z atmosfery. Chciałbym podkreślić, że na razie te proponowane ramy są dobrowolne, ale oczywiście liczymy się z tym, że w jakiejś perspektywie czasowej Komisja mogłaby zaproponować zmianę w tym zakresie. Będziemy w szczególności pilnować proponowanych pod tym kątem rozwiązań.

I ostatnia, może bardziej pozytywna rzecz, dwie pozytywne rzeczy, które widzimy w tej legislacji, to jest potencjalne źródło dochodu dla takich organizacji, instytucji czy dla rolników, czy leśników, którzy będą prowadzić działania dążące do zwiększenia pochłaniania CO₂. To może też być narzędzie, które pomoże firmom przemysłowym, działającym w przemysłach, w których trudno jest zupełnie zrezygnować z niektórych emisji, np. procesowych, zaoferować alternatywne rozwiązania, które pozwolą na usunięcie CO₂ z atmosfery mniejszym kosztem niż... w ogóle w przypadku, kiedy to zmiany technologii w zastosowaniach są niemożliwe.

To tak w dużym skrócie. Oczywiście jestem dostępny, jeśli są pytania. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję, Panie Ministrze.

Bardzo proszę pana senatora Szweda o zaprezentowanie projektu stanowiska naszej komisji.

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Panie Ministrze! Wysoka Komisjo!

Działania zmierzające do usuwania dwutlenku węgla są niezbędne do osiągnięcia neutralności klimatycznej – z tym oczywiście nie dyskutuje ani rząd, ani Biuro Legislacyjne – z tym że ten projekt nie zawiera wszystkich tych potrzebnych rozwiązań. Jak wskazują nasi analitycy w Senacie, w stanowisku rządu słusznie wskazano na elementy projektu, które wymagają precyzyjnych zapisów. Postulat utworzenia prostego i skutecznego systemu jest słuszny, dlatego też niezbędna jest dalsza wspólna praca wszystkich państw członkowskich nad wypracowaniem rozwiązań, które będą gwarantowały stworzenie odpowiedniego systemu certyfikacji i monitorowania usuwania dwutlenku węgla. Ja będę wnosił o to, żeby komisja przyjęła stanowisko rządu w tym zakresie.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję na ten temat.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Rozumiem, że pan senator proponuje komisji, aby poparła stanowisko rządu w tej sprawie.

Zdaje się, że pani senator Jazłowiecka znów ma problem z połączeniem się. Jakbyście mogli państwo spowodować, żeby się połączyła...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To proszę dać na głośno, jak pani senator będzie głosowała w tej sprawie, żeby nam po prostu oznajmiła i żeby wszyscy słyszeli.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To tak proszę zrobić.

Ja zarządzę głosowanie i poproszę o to, żeby pani senator zadeklarowała, jak głosuje.

Otwieram głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem stanowiska zaprezentowanego przez pana senatora Szweda?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o dodanie deklaracji pani senator Jazłowieckiej.

(*Głos z sali: Pan przewodniczący pyta, jakie jest pani stanowisko...*)

Za.

(*Głos z sali: Za. Pani przewodnicząca jest za.*)

2 osoby za, żadnych wstrzymujących się od głosu i żadnych głosów przeciw.

(*Głos z sali: A senator Szwed?*)

Za.

(*Senator Aleksander Szwed: Za.*)

(*Głos z sali: To 3 osoby za.*)

Proszę zatem o podanie zbiorczych wyników. 3 osoby za.

Stanowisko zaprezentowane przez pana senatora Szweda zostało zatem przyjęte. Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że komisja poparła stanowisko rządu w tej sprawie.

Przechodzimy do punktu trzeciego, czyli do punktu referowanego przez panią senator Jazłowiecką.

(*Senator Aleksander Szwed: To może siódmy, skoro pani senator ma teraz problem...*)

Sekundę, najpierw muszę to sprawdzić.

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W przypadku punktu drugiego i tego wniosku instytucją koordynującą jest Ministerstwo Infrastruktury. Ale zanim przejdziemy do rozpatrywania tego punktu... Właściwie już przeszliśmy, więc zanim przejdziemy do kontynuowania tego punktu i przedstawienia stanowiska Ministerstwa Infrastruktury, chciałbym zapytać, czy jest kworum.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

To proszę w takim razie poprosić panią senator Jazłowiecką, żeby jednak próbowała się podłączyć, dlatego że to ona referuje projekt stanowiska komisji.

(*Głos z sali: Powiedziała, że nie jest w stanie się połączyć. Na sekundę się łączy i zrywa...*)

Tak? Dobrze. W związku z tym zarządzam 5 minut przerwy.

(*Przerwa w obradach*)

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Będziemy mieć kworum, w związku z tym... Ale nie mamy referenta do punktu drugiego,

punktu trzeciego i punktu czwartego, bo pani senator Jazłowiecka nie jest podłączona.

W związku z tym przechodzimy do punktu siódmego: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady o odpowiedniej sygnaturze oraz dyrektywę, o innej sygnaturze, Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wartości dopuszczalnych dla ołowiu i jego związków nieorganicznych oraz diizocyjantianów. Dobrze przeczytałem?

(*Senator Aleksander Szwed: Diizocyjantianów.*)

Diizocyjantianów. Dobrze.

Instytucją prowadzącą jest tutaj Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Chciałbym prosić o przedstawienie opinii rządu w tej sprawie. Bardzo proszę.

Przedstawiać będzie...

(*Dyrektor Departamentu Prawa Pracy w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Marcin Stanecki: Marcin Stanecki, dyrektor departamentu.*)

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

**DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWA PRACY
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARCIN STANECKI**

To się jakoś włącza?
(*Brak nagrania*)

**DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWA PRACY
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARCIN STANECKI**

Dobra. Wspólnymi siłami chyba się udało.

Jeżeli chodzi o cel dyrektywy, to dyrektywa ma na celu podanie wartości stężenia ołowiu w materiale biologicznym i NDS dla ołowiu. Dyrektywa, jak każda dyrektywa behapowska, ma na celu poprawę zdrowia i życia pracowników. Jeżeli chodzi o stanowisko Polski, to ono jest zgodne ze stanowiskiem dyrektywy. W Polsce również przywiązujemy dużą wagę do warunków BHP. Każdy pracownik ma prawo do

bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. To wynika z art. 66 konstytucji, jest to również podstawowa zasada prawa pracy wynikająca z art. 15 kodeksu pracy. W nauce prawa przyjmuje się, że prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy jest prawem podmiotowym. Jest nawet orzeczenie Sądu Najwyższego, z którego wynika, że prawo do bezpiecznych, higienicznych warunków pracy jest dobrem osobistym i naruszenie tego prawa do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy narusza dobra osobiste.

Jeżeli chodzi o dopuszczalną wartość narażenia zawodowego w przypadku ołowiu, to ono na poziomie europejskim wynosi 0,15 mg na 1 m³, a stężenie ołowiu w materiale biologicznym wynosi 70 µg na 100 ml krwi. Wartości te obowiązują od 1982 r. w Unii Europejskiej. Niektóre kraje, w tym Polska, wprowadziły ostrzejsze wymagania. Jeżeli chodzi o Polskę, to jest to 0,05 mg na 1 m³. Dyrektywa mówi o tym, żeby zmniejszyć ten NTS o 40%, do 0,03.

Jeżeli chodzi o diizocyjaniany, to dyrektywa mówi o tym, żeby ustalić dopuszczalne wartości stężenia diizocyjanianów na poziomie 6 µg na 1 m³, jeżeli chodzi o NDS, oraz 12 µg/1 m³, jeżeli chodzi o NDSCh w przeliczeniu na grupę NCO.

Jeżeli chodzi o ołów, to oczywiście jest on substancją toksyczną. Jest używany w różnych dziedzinach przemysłu. Nie jest dla naszego organizmu niezbędny. Jego wpływ na organizm człowieka jest niekorzystny. Należy pamiętać, że z ołowiem mamy do czynienia nie tylko w przemyśle, ale występuje on również w życiu prywatnym, ponieważ z ołowiem stykamy się w przypadku wędkarstwa, strzelania, również na strzelnicy rekreacyjnej, w czasie majsterkowania. Nie możemy również zapominać o tym, że z ołowiem mamy do czynienia w pożywieniu, dużo go znajduje się w pożywieniu. Na przykład jeśli chodzi o przyprawy, to bardzo często w przyprawach produkowanych w Azji Południowej ołów jest używany do zwiększenia masy lub zmiany koloru. 90% ołowiu kumulowane jest w korzeniach. Dla przykładu sałata ma 3 mg na 1 kg ołowiu, burak 0,1 mg/1 kg, grzyby 0,8 mg/1 kg. Ołów gromadzi się w kościach i stamtąd jest powoli uwalniany do układu krążenia. Średni okres usuwania tego okresu z kości wynosi od kilku do kilkudziesięciu nawet lat. Również w papierosach mamy do czynienia z ołowiem i w zależności od tego, jaki to jest

papieros, to jest to od 17 do 980 jednostek ołowiu. Ołów jest, tak jak wspomniałem, nie tylko w roślinach, ale jest też używany w przemyśle. Mamy z nim do czynienia w przemyśle wydobywczym, w kopalniach, w hutnictwie, w motoryzacji, w rolnictwie – chodzi tutaj o nawozy fosforowe, pestycydy. Ołów jest wykorzystywany w produkcji recyklingu akumulatorów, naprawie samochodów, w produkcji tworzyw sztucznych, w ceramice, w farbach, w barwnikach. Ołów znajduje się przecież w witrażach, dachach, elementach dekoracyjnych.

(Przewodniczący Bogdan Klich: A jakie jest stanowisko rządu...)

Stanowisko rządu jest takie, żeby wydłużyć okresy przejściowe. Optymalny dla nas okres przejściowy to jest 10 lat w zależności od stężenia. Zaraz podam konkretnie. Dla 35 µg na 100 ml krwi to jest 5-letni okres przejściowy, a do 20 µg na 100 ml krwi to jest 10-letni okres przejściowy od momentu wejścia w życie dyrektywy. Chcemy, żeby takie były te okresy przejściowe, ponieważ polski przemysł na ten moment nie jest w stanie tego udźwignąć. Szczególnie mocno podkreśla to KGHM, bo u nas występują źródła pierwotne i ołów występuje podczas wydobycia miedzi. Tylko u nas jest to wydobywane. A więc dla nas, dla polskiego przemysłu bardzo istotne jest to, żeby to dalej mogło funkcjonować.

PRZEWODNICZĄCY BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Dyrektorze.

Przechodzimy do projektu stanowiska komisji zaprezentowanego przez naszego sprawozdawcę, pana senatora Szweda.

Panie Senatorze, proszę.

SENATOR ALEKSANDER SZWED

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ochrona pracowników przed substancjami szkodliwymi dla zdrowia jest niezmiernie ważna i konieczna, a w związku z tym zaostrzenie norm jest w pełni uzasadnione. Oczywiście trzeba to zrobić w sposób elastyczny, tak jak pan dyrektor to przedstawił. Projekt jest zgodny z zasadą

pomocniczości, gdyż nie rozszerza uprawnień Komisji Europejskiej. Postuluję, aby przyjąć akt prawny wraz z uwagami rządu.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Jest kworum.

Bardzo proszę, kto z państwa jest za przyjęciem projektu stanowiska przedstawionego przez pana senatora Szweda?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

(Głos z sali: 3 osoby za, jednogłośnie.)

Jednogłośnie została przyjęta propozycja, aby komisja poparła projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu. Dziękuję bardzo.

Zamykam procedowanie nad punktem siódmym.

Przechodzimy do punktu szóstego, który będzie referował pan senator Kleina, a dotyczy on wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmieniającego rozporządzenie o odpowiedniej sygnaturze i dyrektywę o odpowiedniej sygnaturze oraz uchylającego inną dyrektywę, o sygnaturze 94/62/WE.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska w tej sprawie jest prowadzące.

Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie nam projektu aktu prawnego i oczywiście stanowiska rządu.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ADAM GUIBOURGÉ-CZETWERTYŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo!

Proponowane przez Komisję rozwiązanie legislacyjne wprowadza szereg zmian w istniejącym porządku prawnym, w których dąży się do zwiększenia cyrkularności naszej gospodarki,

w szczególności w zakresie opakowań. Na takim bardzo dużym poziomie ogólności można powiedzieć, że wiele z tych działań wskazanych przez Komisję idzie w podobnym kierunku, jak działania, które my planujemy, aczkolwiek mamy duże wątpliwości co do niektórych proponowanych rozwiązań i na tym chciałbym się skupić w tych uwagach. Będziemy oczywiście pracowali razem z Komisją, z innymi państwami członkowskimi, żeby wyjaśnić te wątpliwości. To są wątpliwości, które dotyczą głównie realności wprowadzanych rozwiązań, czyli możliwości technicznych zastosowania proponowanych rozwiązań w określonym czasie proponowanym przez Komisję czy też, w niektórych przypadkach, nawet korzyści środowiskowej z wykorzystania takich rozwiązań. Kilka szczegółowych przykładów takich wątpliwości. Jest to np. kwestia minimalnej zawartości materiałów pochodzących z recyklingu. Kierunkowo jest to jak najbardziej dobre rozwiązanie, jednak proponowane przez Komisję terminy powinny być urealnione tak, żeby przemysł rzeczywiście miał szansę się dostosować do tych proponowanych rozwiązań. Kolejny przykład to... Brakuje nam odpowiednich rozwiązań legislacyjnych dotyczących recyklingu chemicznego. To jest absolutnie przyszłościowy, naszym zdaniem, kierunek dla zapewnienia możliwości recyklingu w szczególności szeregu polimerów, które obecnie trudno recyklingować. Te nowe możliwości, które wprowadza właśnie recykling chemiczny, byłyby bardzo pożądane, żeby zwiększyć stopień recyklingu i ułatwić wykorzystanie materiałów, produktów pochodzących z takich operacji recyklingu chemicznego.

Kolejne wątpliwości dotyczą czasu, który Komisja zostawia na spełnienie wymogu dotyczącego przydatności do kompostowania, jeśli chodzi o wybrane opakowania. Komisja proponuje 24 miesiące od daty wejścia w życie rozporządzenia, co wydaje się absolutnie nierealne z uwagi na praktyki rynkowe i możliwości działania sektorów, które byłyby objęte takim działaniem.

I może ostatni przykład. Więcej szczegółów jest w stanowisku rządu, ale ostatni przykład dotyczy zastosowania opakowań wielokrotnego użytku. To, co Komisja proponuje co do wielkogabarytowego AGD, jest po prostu trudno wykonalne, jeżeli w ogóle ma sens z punktu widzenia środowiskowego, albowiem ciężko sobie wyobrazić, że klienci zabieraliby pralki, lodówki,

które stałyby w magazynach bez opakowań albo przynosiłoby takie opakowania ponownego użytku tak szybko, żeby mogły być ponownie wykorzystane. Ilość powierzchni, która byłaby konieczna, żeby przechowywać takie opakowania wielokrotnego użytku, operacje w tych magazynach, które byłyby wymagane celem przenoszenia tych urządzeń do tych opakowań wielokrotnego użytku... Wydaje się to absolutnie nierealne do realizacji, w szczególności w małych sklepach.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Jaka jest konkluzja?)

Kierunkowo jest dużo dobrych rozwiązań, ale co do tych wszystkich szczegółów to będziemy musieli dopracować warunki i terminy proponowane przez Komisję, tak żeby urealnić te rozwiązania.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Pan senator Kleina jest naszym sprawozdawcą, zdalnie. Panie Senatorze, proszę o przedstawienie projektu opinii komisji.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

W tej sprawie mam bardzo poważne wątpliwości, tak jak przedstawił to pan minister. Przygotowałem w tej sprawie propozycję, może nawet taką trochę nietypową, bo do tej pory tego nie robiliśmy, przynajmniej ja tego nie pamiętam. Wydaje się, że tu po prostu powinno się podjąć dyskusję polityczną, i taki charakter ma ta właśnie opinia. Ja to przedyskutowałem także z naszymi komisyjnymi pracownikami, współpracownikami. Ponieważ co do zasady jest potrzeba podjęcia bardziej skutecznych kroków w celu ograniczenia negatywnego wpływu opakowań na środowisko i zdrowie i z tym nikt... Słuszne jest działanie, aby recykling był większy. To jest oczywiste, wszyscy się z tym zgadzamy. Ale wydaje mi się, że ten projekt dokumentu, który został przygotowany, zbyt mocno ingeruje w samodzielność państw członkowskich. Niepotrzebnie.

Do tej pory to w miarę dobrze funkcjonowało. Wydaje się też, że wiele elementów w tym dokumencie powinno być przeredagowanych, np. część definicji. Niektóre akta, które powinny być delegowane, w wielu kwestiach będą miały zasadniczy wpływ na funkcjonowanie poszczególnych branż. A więc ja uważam, że powinniśmy tutaj przyjąć, takie jest moje zdanie, stanowisko, które ewentualnie mógłbym w całości odczytać, gdyby pan przewodniczący uznał to za celowe.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Panie Senatorze, my mamy je przed sobą. To jest opinia...

(Senator Kazimierz Kleina: W takim razie... Tak, to jest dokładnie ta opinia.)

To jest projekt opinii, z którą się zapoznaliśmy, więc...

(Senator Kazimierz Kleina: Tak.)

Gdyby pan zechciał je... Właściwie nie trzeba tego czytać, bo my się z nim zapoznaliśmy...

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

To znaczy ja je omówiłem, właściwie omówiłem najważniejsze elementy które są w tej opinii. Sugerowałbym, żeby przyjąć dokument w takim kształcie.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję na temat tegoż właśnie projektu opinii, zaprezentowanego przez pana senatora Kleinę.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie ma chętnych.

Zamykam dyskusję.

(Senator Kazimierz Kleina: Może, Panie Przewodniczący...)

Bardzo proszę, Pani Senatorze.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Może bym jeszcze zapytał pana ministra, czy co do tej opinii, którą my tu przygotowaliśmy,

ma w jakimś obszarze wątpliwości. Nie mówię, że ma wpływać na tę opinię, chodzi o to, czy ona jest podobna do tych uwag, które przedstawił pan minister.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Ministrze, proszę.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ADAM GUIBOURGÉ-CZETWERTYŃSKI

Panie Senatorze, tak, potwierdzam. Ta opinia jest absolutnie zgodna ze stanowiskiem rządu, które przedstawiłem.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Znakomicie.

No, muszę powiedzieć, że pierwszy raz podczas posiedzeń legislacyjnych zdarza się taka sytuacja, żebyśmy szli dalej, aniżeli rząd, w uwagach do danego aktu prawnego.

Zamykam dyskusję.

I proszę, przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego projektu opinii, który został przygotowany przez pana senatora Kleinę?

(Głos z sali: 2 osoby na sali.)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

(Głos z sali: 3 osoby za. Jednogłośnie.)

Stwierdzam, że projekt opinii został przyjęty przez komisję jednogłośnie.

Proszę państwa, zamykam dyskusję nad punktem...

(Głos z sali: ...żebyśmy jeszcze w dialogu politycznym...)

Wszystkie przyjmujemy.

(Głos z sali: Nie, nie. Żeby to wysłać do instytucji...)

Aha, dobrze. O ile tamtej opinii, tej wcześniej przyjętej, w punkcie pierwszym, nie będziemy wysyłać do instytucji unijnych, i kierujemy ją do

rządu, o tyle jeśli chodzi o tę opinię, to proponuję przekazać ją do instytucji Unii Europejskiej w dialogu politycznym. Mam na myśli i Komisję Europejską, i Parlament Europejski, i Radę Unii Europejskiej.

Czy ktoś z państwa jest odrębnego zdania?

(Głos z sali: Nie.)

Skoro nie, to rozumiem, że takie podejście zostało zaakceptowane. Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, przechodzimy do punktów, które miała referować pani senator Jazłowiecka. Ponieważ jest przedstawicielstwo Ministerstwo Infrastruktury, jest przedstawicielstwo Ministerstwa Klimatu i Środowiska, to punkty... W punktach drugim, trzecim i czwartym ja przejmę rolę sprawozdawcy i w ten sposób będziemy mogli zamknąć prawie cały porządek obrad dzisiejszego posiedzenia komisji.

Przechodzimy do punktu trzeciego: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący oczyszczania ścieków...

(Głos z sali: Punkt drugi.)

Przepraszam bardzo. Punkt drugi: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę o odpowiedniej sygnaturze ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, dyrektywy o innej sygnaturze w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem, tj. pogorszeniem ich stanu, oraz dyrektywy o jeszcze innej sygnaturze w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej.

Bardzo proszę Ministerstwo Infrastruktury o przedstawienie stanowiska rządu w tej sprawie.

Przypominam – punkt drugi.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
GOSPODARKI WODNEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAŁGORZATA BOGUCKA-SZYMALSKA

Dziękuję bardzo.

Dzień dobry państwu.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Małgorzata Bogucka-Szymalska, zastępca dyrektora, Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Infrastruktury.

Jeżeli chodzi o stanowisko rządu do tego wniosku Komisji Europejskiej, to chciałabym tutaj podkreślić, że co do zasady oczywiście popieramy proponowane zmiany, ponieważ w zakresie nowo powstałych czy zidentyfikowanych substancji, zanieczyszczeń konieczne jest podjęcie monitorowania wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Tak że zasadna jest zmiana tych dyrektyw, tak naprawdę 3 dyrektyw.

W kontekście bardzo szczegółowych propozycji Komisji chcemy prowadzić dalszą dyskusję, w szczególności jeżeli chodzi o kwestię dotyczącą chociażby wartości granicznych dla nowych substancji, które mają być monitorowane, ponieważ w naszej opinii one są zdecydowanie za ostre. One nie będą się przekładały na cele środowiskowe czy też efektywne eliminowanie tych zanieczyszczeń ze środowiska, a będą powodowały zwiększenie kosztów finansowych, jeżeli chodzi o eliminowanie tych zanieczyszczeń, czy też kwestię samego monitorowania tych substancji.

To, co warto tutaj podkreślić chociażby w zakresie monitorowania zanieczyszczeń w wodach podziemnych, to to, że lista tych parametrów wymaga uspoźnienia z obowiązującą już nową dyrektywą tzw. pitną, ponieważ tutaj widzimy rozbieżność, jeżeli chodzi o zakres parametrów, a dość istotne jest uspoźnienie tego w zakresie monitorowania, tak aby nie zwiększać kosztów finansowych.

Jeżeli chodzi o kwestię zmiany w ramach ramowej dyrektywy wodnej, to też widzimy tutaj potrzebę zmiany tych parametrów, ale, i na to trzeba zwrócić uwagę, będzie to powodowało zwiększenie liczby prób, które muszą być pobrane w ciągu roku i będą z tym związane koszty finansowe.

Pozytywnie odnosimy się do kwestii zniesienia obowiązku przekazywania sprawozdań z programów środków... Takie sprawozdanie było konieczne do przekazania 3 lata po przyjęciu takiego programu środków... Tak że to jest ułatwieniem w całym procesie, zgadza się, i przyjmujemy to pozytywnie.

Co jeszcze jest ważne do podkreślenia? Samo wprowadzenie mechanizmu listy obserwacyjnej, jeżeli chodzi o kwestię monitorowania wód podziemnych. Ten mechanizm istnieje już co do wód powierzchniowych. Ten kierunek co do list obserwacyjnych jak najbardziej popieramy. Ważne

też jest, jeżeli chodzi o samą listę obserwacyjną związaną z wodami powierzchniowymi, że tutaj zwracamy uwagę na kwestię samego procesu opublikowania tej listy i konieczności wykonania monitoringu substancji, które będą zawarte na tej liście. W naszej opinii ten czas pomiędzy publikacją tej listy obserwacyjnej a koniecznością wykonania monitoringu jest zbyt krótki, aby można było to efektywnie zrealizować.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Jaka jest konkluzja?)

Podsumowując, Panie Przewodniczący, powiem tak. Przede wszystkim jest tu kwestia zwrócenia uwagi na koszty finansowe. Zasadne jest zwiększenie monitoringu, ale trzeba podkreślić, że będzie się to wiązało ze zwiększeniem kosztów finansowych. W związku z tym jest potrzeba większego rozłożenia w czasie całego procesu, aby można się było też dostosować właśnie w zakresie kosztów finansowych. Tak że, tak jak mówię, generalnie popieramy zmiany wprowadzone przez Komisję, ale wymagają one dalszych szczegółowych dyskusji z Komisją i bardzo mocnego zwrócenia uwagi na koszty finansowe. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Przedstawię projekt opinii naszej komisji.

My również uważamy, że jeżeli chodzi o te akty prawne, to te zmiany będą generować koszty. I to jest nasze zastrzeżenie, bo to będą duże koszty. Ale doceniamy też pozytywną rolę tych zmian. Projekt wpisuje się w realizację nadrzędnego długofalowego celu, jakim jest osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń w ramach Europejskiego Zielonego Ładu. Zauważamy także, że jest spójny ze strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 oraz strategią „od pola do stołu”, a także ze strategią w dziedzinie tworzyw sztucznych oraz przyszłą unijną inicjatywą w zakresie mikrodrobin plastiku. I wreszcie, ostatnie: te zmiany umożliwią szybszą aktualizację wykazów zanieczyszczeń mających wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, poprawę monitorowania mieszanin chemicznych, w tym sezonowych zmian stężeń substancji zanieczyszczających, oraz szybsze dostosowanie przepisów do wyników badań naukowych – to też ma swoje

znaczenie – lepszy dostęp do danych i ich przejrzystość. W związku z tym propozycja jest taka, aby komisja projekt ten poparła wraz z uwagami rządu.

Otwieram dyskusję na ten temat.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem takiego projektu... stanowiska komisji?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

(Głos z sali: 3 osoby za. Jednogłośnie.)

Stwierdzam, że nasza komisja jednogłośnie przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady, a właściwie opinię w sprawie tego wniosku, popierając projekt z uwagami rządu. Dziękuję bardzo.

Zamykam prace nad tym punktem.

Przechodzimy do kolejnego punktu, tzn. do punktu trzeciego: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Bardzo proszę przedstawiciela Ministerstwa Infrastruktury o przedstawienie stanowiska rządu w tej sprawie.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
GOSPODARKI WODNEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAŁGORZATA BOGUCKA-SZYMALSKA

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Jeżeli chodzi o stanowisko rządu, to kierunkowo popieramy konieczność zmiany tej dyrektywy. Ta dyrektywa funkcjonuje już od ponad 30 lat, więc z uwagi na nowo powstałe zagrożenia środowiskowe jej zmiana jest konieczna. Uważamy, że jest ona bardzo ambitna, zarówno pod względem proponowanych zmian, jak też konieczności dostosowania się do nowych wymagań. Tutaj na pewno będzie jeszcze wymagana szczegółowa dalsza dyskusja z Komisją, jeżeli chodzi o kwestię samego sposobu, metodyki wyznaczania aglomeracji, gdyż jednocześnie komisja proponuje, aby aglomeracje wyznaczać od 1 tysiąca RLM. Na dzisiaj aglomeracje są

wyznaczone powyżej 2 tysięcy RLM. Jeżeli takie rozwiązanie zostanie przyjęte, to będzie to się wiązało z koniecznością dostosowania nowych obszarów w Polsce do tej dyrektywy. To będzie się wiązało z nowymi inwestycjami w gospodarkę ściekową. Ważne jest też dookreślenie z Komisją, czy na tych obszarach, w tych nowo powstałych aglomeracjach konieczne będzie blisko stuprocentowe skanalizowanie, czy też będą dopuszczalne inne metody oczyszczania, typu przydomowe oczyszczalnie ścieków czy też zbiorniki bezodpływowe, które aktualnie na tych obszarach dominują z uwagi na rozproszony charakter zabudowy. Budowa sieci kanalizacyjnej powodowałaby bowiem zbyt duże obciążenia finansowe.

To, co jest jeszcze ważne w tym obszarze to kwestia wprowadzenia rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Tutaj w szczególności te podmioty, które są odpowiedzialne za dystrybucję, za produkcję produktów farmaceutycznych czy też produktów higieny osobistej, ponosiłyby koszty związane z tzw. czwartym stopniem oczyszczania. Ten obszar dalej wymaga dyskusji, także z uwagi na uwagi tych producentów, że nie tylko oni są odpowiedzialni za produkcję czy emisję tych zanieczyszczeń, za które mieliby ponosić koszty.

Konkludując, Szanowni Państwo, powiem, że generalnie jeśli chodzi o zaproponowane rozwiązanie, których jest bardzo dużo, to bardzo krótki jest czas na ich wdrożenie. Pierwszy termin, który jest wskazany w dyrektywie, to jest 2025 r., więc 2 lata od dziś, a tak naprawdę półtora roku. W naszej opinii są to terminy nierealne do osiągnięcia. Osiągnięcie wszystkich wymagań tej dyrektywy określa się na 2040 r., w szczególności jest tutaj podnoszona kwestia osiągnięcia neutralności energetycznej oczyszczalni ścieków. Jest to coś nowego w tej dyrektywie, co w naszej opinii wykracza poza zakres merytoryczny tej obowiązującej dyrektywy. To, co pozytywnie odbieramy, to jest kwestia informowania społeczeństwa. Raz do roku taka informacja powinna trafić do społeczeństwa. Oczywiście gdyby te rozwiązania weszły w życie, to wymagałoby to znacznych kosztów finansowych, ponieważ, jak pokazują nasze doświadczenia z dostosowaniem do wymagań aktualnej dyrektywy, potrzebne by były dalsze działania inwestycyjne na terenie aglomeracji, zarówno w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej czy też budowy oczyszczalni

ścieków, jak i zwiększenia wymagań, jeżeli chodzi o monitorowanie ścieków, co też pociągałoby za sobą koszty finansowe. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo, Pani Dyrektor.

Pozwolę sobie przedstawić projekt opinii naszej komisji.

My uważamy, chyba podobnie jak rząd, pani dyrektor o tym wspominała, że te zmiany, które zostały zaproponowane, mają fundamentalne znaczenie ze względu to, że chcemy pić wodę czystą i chcemy widzieć wodę czystą, a nie zanieczyszczoną. Mamy świadomość tego, że część działań musi mieć charakter transgraniczny, dlatego Unia Europejska jest w tym wypadku odpowiednim ciałem, które powinno się zajmować także sprawami czystości wód. Tylko częściowo są to zagrożenia, które mają charakter wewnątrzpaństwowy. W tym projekcie naszego stanowiska poważnie bierzemy pod uwagę też fakt szybkiego tempa wprowadzania zmian i to zarówno w pierwszym, jak i drugim zakresie, o którym pani mówiła. Uznawszy, że ten projekt jest również zgodny z zasadą pomocniczości, bo to także jest ważne w działaniach naszej komisji, proponuję, abyśmy poparli projekt tego aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za propozycją, aby komisja poparła projekt tego aktu prawnego wraz z uwagami rządu?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

(Głos z sali: 3 osoby za. Jednogłośnie.)

Potwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła projekt stanowiska, w którym popiera projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Dziękuję państwu za ten fragment naszej debaty.

Przechodzimy do kolejnego punktu, tzn. do punktu czwartego: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości powietrza i czystszej jakości powietrza dla Europy – wersja przekształcona.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska ma tutaj głos w imieniu rządu, w związku z tym oddaję głos panu ministrowi.

Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska rządu, Panie Ministrze.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ADAM GUIBOURGÉ-CZETWERTYŃSKI

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Propozycja Komisji w zakresie jakości powietrza dotyczy obszaru, który jest obszarem priorytetowym dla rządu, jest też przedmiotem licznych działań, programów wsparcia, które wdrażamy w celu pomagania polskim obywatelom w zmianie źródeł ogrzewania, w poprawie izolacji domów i szeregu innych działań, w których dąży się do poprawy jakości powietrza. Jest to np. program „Czyste powietrze”. Pod tym kątem jest to absolutnie spójne z naszymi działaniami i odnoszące się do ważnego problemu. Jednak są 3 zasadnicze rodzaje czy kategorie zastrzeżeń do propozycji Komisji. Po pierwsze, to jest kwestia realności niektórych celów czy proponowanego tempa ich osiągnięcia. Generalnie ten czas jest zbyt krótki. Według szacunków ekspertów ministerstwa osiągnięcie niektórych celów do 2030 oznaczałoby konieczność wymiany źródeł ogrzewania we wszystkich gospodarstwach domowych na pompy ciepła, wymiany pojazdów na pojazdy zeroemisyjne, co chociaż bardzo chciałbym, żeby było możliwe do realizacji w takim tempie, zapewne nie jest. A więc pierwsza kwestia dotyczy tempa osiągnięcia tych celów.

Drugi rodzaj zastrzeżeń dotyczy obciążeń administracyjnych. Niektóre rozwiązania proponowane przez komisją mnożą obowiązki. Bardzo popieramy kwestię dobrej jakości sieci pomiarowej. Zresztą Polska sieć została uznana w zeszłym roku za najlepszą w Europie. Wiemy, że to jest bardzo ważny element planu naszych działań, których celem jest poprawa jakości powietrza, bo pozwala obywatelom uzmysłowić sobie, jaka jest jakość powietrza w ich okolicy w danym momencie. Jednak w szczególnych rozwiązaniach, które Komisja proponuje, jest objęcie obowiązkowymi pomiarami substancji,

dla których np. nie ma uzgodnionej metodyki. A więc mielibyśmy coś mierzyć, ale nie wiadomo jak albo przynajmniej nie ma jednolitej, uznanej w Europie metodyki mierzenia tych substancji. A więc to jest ten drugi rodzaj zastrzeżeń.

Trzeci element jest związany z kwestiami dostępu do sprawiedliwości w jednym z ostatnich artykułów tej propozycji. My zwracamy uwagę, że propozycja Komisji jest niespójna z innymi propozycjami w podobnym zakresie, które Komisja przedstawiła w innych aktach legislacyjnych. Jest też niespójna z wyrokami TSUE w tym zakresie. I zdaje się nawet, że Komisja dostrzega tę niespójność, bo prosiła o zawieszenie prac nad tym artykułem w Radzie, więc mam nadzieję, że uda się tę kwestię wyjaśnić w toku prac w Radzie. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Bardzo dziękuję.

Znów zamienię się w sprawozdawcę i zacznę od wyrażenia satysfakcji, że są takie dziedziny, w których rząd uznaje nie tylko wagę, ale i obowiązującą moc orzeczeń TSUE. Cieszę się z tego osobiście i myślę, że wszyscy powinniśmy się z tego jak najbardziej cieszyć. Dobrze by było, żeby wszystkie wyroki uznawał.

Warto powiedzieć też o tym, o czym pan minister wspomniał, czyli że ten akt prawny jest zgodny z kierunkiem wyznaczonym przez inne strategie.

To, o czym pan minister nie wspomniał, a warto o tym wspomnieć, to fakt, że połączenie obu dyrektyw w sprawie jakości powietrza w jeden akt ma uprościć przepisy, zapewnić ich większą spójność i jasność – to też jest atut, który trzeba brać pod uwagę – a więc także ich sprawniejsze wdrażanie.

Jeśli chodzi o te strategie, to warto wymienić priorytety Europejskiego Zielonego Ładu, ale także pakiet „Gotowi na 55” oraz plan REPowerEU obejmujący działania na rzecz szybkiego zmniejszenia zależności Europy od rosyjskich paliw kopalnych i szybszego przechodzenia na energię ze źródeł odnawialnych.

No i oczywiście mamy pytania odnośnie do tempa wprowadzania tych zmian. Aczkolwiek tak jak w poprzednim przypadku, poprzedniego

aktu prawnego zarówno woda, jak i powietrze to są dwa kluczowe obszary, co do których musimy pamiętać, że z ich ochrony, czystej wody i czystego powietrza, przyszłe pokolenia nas będą rozliczać.

W konkluzji proponuję, aby komisja poparła projekt tego aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za tym, aby komisja poparła projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

(Głos z sali: 3 osoby za. Jednogłośnie.)

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia... projekt opinii, w którym popieramy akt prawny wraz z uwagami rządu, a dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości czystego powietrza oraz czystszej powietrza dla Europy.

Zamykam kolejny punkt, czyli punkt czwarty.

Punkty piąty, szósty oraz siódmy mamy już za sobą.

Zdejmiemy punkt ósmy, dlatego że nie ma ani pani senator sprawozdawcy ani też przedstawicieli rządu.

Czy jest zgoda na zdjęcie z porządku obrad punktu ósmego? Nie słyszę sprzeciwu.

Przechodzimy do punktu dziewiątego.

Odczytam akty ustawodawcze bez uwag.

Propozycja prezydium jest taka, aby akty ustawodawcze o sygnaturach COM(2023) i odpowiednio 074 art. 7, 098 art. 7, 122 art. 7, 124 art. 7, 125 art. 7, 126 art. 7, 127 art. 7, 194 art. 7 oraz 201 art. 7 procedować bez uwag.

Czy są głosy sprzeciwu? Nie ma. W związku z tym są one przez nas procedowane bez uwag.

Zamykam punkt dziewiąty.

Punkt dziesiąty: akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko rządu, wg listy zaproponowanej przez prezydium, o sygnaturach: COM(2023) i odpowiednio 129, 143, 144, 150, 172, 174, 176, 181, 195, 197, 202, 211, 213 i 260.

Czy są jakieś zastrzeżenia co do takiego stanowiska prezydium? Nie ma.

W związku z tym potwierdzam, że w przypadku wymienionych aktów nieustawodawczych

komisja nie wystąpi do rządu o przedstawienie stanowiska.

Zamykam punkt dziesiąty i zamykam posiedzenie komisji. Dziękuję państwu za udział.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 13)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy